

Glokalizasyonun Televizyon Dizilerine Yansıması ve Kültürel Çeviri: “Bahar ve Doctor Cha”

Esra YILMAZ
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
esra.yilmaz@ahievran.edu.tr
ORCID ID: 0000-0001-6435-2281

Nurten BİNGÖL
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
bingol.nurten@hbv.edu.tr
ORCID ID: 0009-0009-6297-5755

Araştırma Makalesi	DOI: 10.31592/aeusbed.1595931
Geliş Tarihi: 03.12.2024	Kabul Tarihi: 30.07.2025

Atıf Bilgisi

Yılmaz, E. ve Bingöl N., (2025). Glokalizasyonun televizyon dizilerine yansıması ve kültürel çeviri: “Bahar ve Doctor Cha”. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 672-691.

ÖZ

Son yıllarda televizyon sektöründe dikkat çeken eğilimlerden biri, küresel popüler kültürün etkisiyle artan uyarlama dizi üretimidir. Bu yapımlar, orijinal eserlerin farklı kültürel ve dilsel bağlamlarda yeniden yorumlanarak yeni izleyici kitlelerine ulaşmasını sağlamaktadır. Türkiye’deki uyarlama diziler, glokalizasyon (küyerelleşme) sürecinin önemli örneklerinden biridir. Bu diziler, küresel medya içeriklerinin yerel kültürel kodlarla nasıl yeniden şekillendiğini ve uyarlama süreçlerinin hangi stratejilerle yürütüldüğünü gözler önüne sermektedir. Glokalizasyon kavramı, küresel medya ürünlerinin yerel kültürel değerlere entegre edilmesi yoluyla hem kültürel kimliğin korunmasını hem de yeniden inşasını ifade eder. Türkiye’de son dönemde dikkat çeken Bahar dizisi, Güney Kore yapımı Doctor Cha dizisinin bir uyarlaması olarak bu sürecin somut bir örneğini oluşturmaktadır. Her iki yapımla da aile teması ve toplumsal cinsiyet rolleri etrafında şekillenmekte, ancak yerel kültürel bağlamlara göre farklılıklar göstermektedir. Bu makalede, Doctor Cha ve Bahar dizileri kültürlerarası karşılaştırmalı analiz yöntemiyle incelenmiştir. Çalışma, her iki dizide yer alan aileye ve toplumsal cinsiyet rollerine bakışı ele almakta; Bahar dizisinin yerelleşme sürecinde hangi anlatı stratejilerinin benimsendiğini ortaya koymaktadır. Böylece, küresel bir metnin yerel bağlamda nasıl dönüştürüldüğü ve bu dönüşümün kültürel temsil açısından ne tür anlamlar taşıdığı analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Glokalleşme, kültürel çeviri, uyarlama diziler, Bahar dizisi, Doctor Cha dizisi.

Reflection of Glocalization on Television Series and Cultural Translation: “Bahar and Doctor Cha”

ABSTRACT

One of the most notable trends in the television industry in recent years is the increasing production of adaptation series influenced by global popular culture. These productions enable original works to reach new audiences by being reinterpreted within different cultural and linguistic contexts. In Turkey, adaptation series serve as significant examples of the process of glocalization. These series reveal how global media content is reshaped through local cultural codes and demonstrate the strategies employed throughout the adaptation process. The concept of glocalization refers to the integration of global media products into local cultural values, thereby both preserving and reconstructing cultural identity. The recent Turkish series Bahar, an adaptation of the South Korean production Doctor Cha, constitutes a concrete example of this process. Both series center around themes of family and gender roles, yet they diverge according to their respective cultural contexts. This article conducts a cross-cultural comparative analysis of Doctor Cha and Bahar, focusing on their portrayals of family and gender roles. It explores the narrative strategies adopted during the localization of Bahar and investigates how a global text is transformed within a local context. In doing so, it analyzes the cultural implications of this transformation in terms of representation and meaning.

Keywords: Glocalization, cultural translation, adaptation series, Bahar TV series, Doctor Cha TV series.

Giriş

Günümüzde bireylerin en yoğun şekilde kullandığı medya araçlarından biri olan televizyon, yalnızca bilgi ve eğlence sunmakla kalmayıp, aynı zamanda içerikleri aracılığıyla toplumsal değerleri şekillendiren etkili bir iletişim platformu hâline gelmiştir. Televizyon dizileri ise bu mecra içerisinde en çok ilgi gören program türlerinden biridir. Uluslararası düzeyde de popülerliğini sürdüren bu tür,

kültürel sınırları aşarak geniş ve çeşitlenmiş izleyici kitlelerine ulaşma potansiyeline sahiptir. Bu bağlamda, dizilerin farklı kültürel ortamlarda yeniden uyarlanması, küresel televizyon endüstrisinin dikkat çeken üretim stratejilerinden biri olarak öne çıkmaktadır. Uyarlama süreci, orijinal yapının temel anlatı unsurlarını korurken, hedef kitlenin kültürel değerleri ve beklentileri doğrultusunda yeniden biçimlendirilmesini içermektedir.

Televizyon dizilerinin farklı kültürel bağlamlarda yeniden yapılandırılması, hem yerel kültürel öğelerin nasıl işlendiğini hem de orijinal metinden hangi yönleriyle ayrıştığını anlamak açısından önemli bir araştırma alanı sunmaktadır. Uyarlama diziler, genellikle orijinal yapıların tema ve karakter kurgusunu korurken, yerel kültürel unsurlarla harmanlanmakta; böylece kaynak ve hedef kültürler arasında bir tür anlatı köprüsü kurulmaktadır. Türkiye yapımı Bahar dizisi ile Güney Kore yapımı Doctor Cha, bu eğilimin güncel ve dikkat çekici örneklerindendir. Her iki yapım da uluslararası başarı hedefiyle, kendi kültürel bağlamlarına uygun biçimde yeniden kurgulanmış ve yerel izleyiciyle buluşturulmuştur.

Özellikle Bahar dizisi, Türk televizyonlarında son dönemin öne çıkan uyarlama yapımlarından biri olarak, orijinal dizinin dramatik çatısını korumakla birlikte, karakterlerin sosyal rolleri ve olay örgüsünde yapılan değişikliklerle Türk toplumunun kültürel değerlerine uyarlanmıştır. Bu süreçte, izleyicinin duygusal ve kültürel beklentileri göz önünde bulundurularak karakterlerin içsel çatışmaları, kişisel dönüşümleri ve yaşam mücadeleleri yerel bağlamda yeniden yorumlanmıştır. Böylece, dizinin temel temalarının evrensel düzlemde korunurken, yerel kültürel kodlar aracılığıyla nasıl dönüştürüldüğü ortaya konulmuştur.

Güney Kore yapımı Doctor Cha dizisi ise, medikal drama türünde kurgulanan bir uyarlama olarak dikkat çekmektedir. Yapımcılar, dizinin özgün anlatı yapısını korurken, Kore kültürüne özgü anlatım biçimleri ile karakter derinliğini başarıyla uyarlamışlardır. Doctor Cha, tıp dünyasında geçen olayları ve sağlık profesyonellerinin mesleki yaşamlarını ayrıntılı biçimde ele almakta; aynı zamanda Kore toplumunun sosyal ve kültürel dinamikleriyle uyumlu bir anlatı sunmaktadır. Medikal drama türünün Kore izleyicisi nezdinde taşıdığı özel konum göz önünde bulundurularak, dizi bu alandaki yüksek beklentileri karşılayacak şekilde tasarlanmıştır. Böylece, evrensel temalar yerel bağlama başarıyla entegre edilerek hem kültürel uyum hem de izleyici ilgisi açısından etkili bir uyarlama örneği ortaya konmuştur.

Bahar ve Doctor Cha dizileri arasındaki karşılaştırma, kültürel aktarım ve medya endüstrisindeki uyarlama pratiklerini anlamak açısından önemli bir zemin sunmaktadır. Bu çalışma, her iki dizinin uyarlama sürecinde ortaya çıkan yaratıcı dönüşümleri ve kültürel adaptasyon stratejilerini inceleyerek, uluslararası televizyon yapımlarının nasıl kültürlerarası bir bağ kurduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Aynı temaların farklı kültürel bağlamlarda nasıl yeniden yorumlandığı ve bu temaların yerel izleyiciye nasıl hitap ettiği sorusu, uyarlama dizilerin medya alanındaki işlevini anlamak bakımından kritik bir öneme sahiptir. Bu doğrultuda çalışma, uyarlama dizilerin kültürel aktarım, kimlik inşası ve medyatik etkileşim süreçlerindeki rolünü kavramaya yönelik bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

Bu çalışmanın amacı, Güney Kore yapımı Doctor Cha dizisi ile Türkiye’de uyarlanan Bahar dizisinin globalizasyon süreci bağlamında nasıl dönüştürüldüğünü incelemektir. Bu kapsamda, her iki dizide aile yapısı ve toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin temaların yerel kültürel bağlamlara göre nasıl şekillendiği karşılaştırmalı olarak analiz edilmektedir. Çalışma, farklı bir kültürde üretilen bir televizyon dizisinin başka bir kültürde nasıl uyarlanarak yerelleştirildiği sorusuna yanıt aramaktadır.

Televizyon dizileri, küresel ve yerel kültürler arasındaki etkileşimin, globalizasyon ve kültürel adaptasyon süreçlerinin anlaşılmasında önemli bir araçtır. Özellikle uyarlama diziler, bu dinamikleri gözlemlemek için somut örnekler sunar. Bahar ve Doctor Cha dizileri, iki farklı ülkenin toplumsal yapıları ve medya endüstrileri arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koyma açısından incelenmeye değerdir. Bu bağlamda, uluslararası medya içeriklerinin yerel kültürel koşullar içinde nasıl yeniden üretildiği ve globalizasyon sürecinin bu yapımlar üzerindeki etkileri sorgulanmaktadır.

Araştırmada, her iki dizinin kültürel, toplumsal ve endüstriyel farklılıkları yapım süreçlerine nasıl yansıttığı temel sorunsal olarak ele alınmıştır. Araştırmanın problem cümlesi şu şekildedir: Bu araştırma, Bahar ve Doctor Cha dizileri örneğinde, kültürel, toplumsal ve medya endüstrisi temelli farklılıkların yapımlar üzerindeki etkilerini incelemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, dizilerin yerel kültürlerle nasıl uyum sağladığı ve glokalizasyon sürecinin nasıl işlendiği araştırmanın temel sorununu oluşturmaktadır. Bahar ve Doctor Cha dizileri örneğinde, her iki dizinin kültürel, toplumsal ve medya endüstrisi temelli farklılıkları yapımlarda nasıl yansıtılmaktadır? Bu bağlamda şu alt araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

- Bahar ve Doctor Cha dizilerinde aile yapısı nasıl temsil edilmiştir ve bu temsiller yerel kültürel kodlarla nasıl ilişkilendirilmiştir?
- Her iki dizide toplumsal cinsiyet rolleri nasıl yapılandırılmış ve bu temsiller Türkiye ile Güney Kore'nin toplumsal normlarına ne ölçüde uyarlanmıştır?
- Glokalizasyon süreci her iki dizide nasıl gerçekleştirilmiştir ve bu süreçte benzerlikler ile farklılıklar hangi düzeyde ortaya çıkmıştır?

Küreselleşme ve Medya

Küreselleşme, 1970'li yıllardan itibaren kademeli olarak gündelik yaşama sirayet eden, 1980'li yıllardan itibaren ise daha yoğun biçimde kullanılan ve yalnızca ekonomik alanla sınırlı olmayan çok boyutlu bir olgudur. Milenyum sonrasında etkisi giderek artan küreselleşme, kültürel, sosyal, siyasal ve ekonomik süreçleri kapsayarak toplumlar ve bireyler üzerinde derin etkiler yaratmaktadır (Friedman, 2000). Bu bağlamda, dijitalleşme ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte 1990'lı yıllardan itibaren medya alanında önemli dönüşümler yaşanmış; televizyon başta olmak üzere görsel-işitsel mecralar küresel ölçekte daha geniş kitlelere ulaşan etkili kültürel araçlar hâline gelmiştir. Neoliberal politikaların etkisiyle medya sahipliğinin el değiştirmesi, televizyon içeriklerinin metalaşmasını hızlandırarak dizi ve program formatlarının küresel dolaşımını kolaylaştırmıştır (Maral, 2023). Yirminci yüzyılın son çeyreğinde etkisini daha belirgin biçimde hissettiren küreselleşme olgusuyla bağlantılı olarak "küresel köy" kavramı ilk kez 1962 yılında McLuhan tarafından ortaya atılmış; aynı yıl iletişim çağına ilişkin temel tanımlamalara da yine McLuhan tarafından yer verilmiştir (Geray, 1997).

Günümüz iletişim çağında en dikkat çekici gelişmelerden biri, iletişim süreçlerinin küresel ölçekte yoğunlaşmasıdır. Medyanın dijitalleşmesiyle birlikte zaman ve mekân bağıllık ortadan kalkmış; fiziksel olarak ulaşılamayan bilgi ve mesajlar, anlık ve sanal ortamlarda kolaylıkla erişilebilir hâle gelmiştir (Özdemir, 2022). İletişim teknolojileri sayesinde medya içerikleri de bu duruma uyum sağlamıştır. Bu yapımlar ulus ötesi hudutları aşmakta ve ülkemiz izleyicileri ile buluşmakta, bu sayede ekonomik anlamda da dinamizm yaşamaktadır (Adda, 2007). Küreselleşme, hayatın tüm yönlerini etkileyen ve değiştiren, aynı zamanda yönlendiren ve sınırlayan çift yönlü bir süreçtir. Bu süreç, bireylerin, toplumların ve devletlerin yapısını, değerlerini, inançlarını, ahlakını ve yaşam tarzlarını derinden etkiler. Küreselleşme süreci, medya endüstrisini sahiplik yapısından çalışma koşullarına kadar pek çok açıdan değiştirmiş ve kitle iletişim araçlarının küresel etkisini önemli ölçüde artırmıştır (Bayram, 2013). 1990'larda küresel medya şirketlerinin artan etkisi, medyanın kültürel içeriklerinin de küresel nitelikler kazanmaya başlamasına yol açmıştır. Küresel ölçekte çeşitli yaş ve cinsiyet gruplarına, farklı kültürlerle hitap eden içeriklerin ortalama ve sıradan biçimlerde üretilmesi, küresel bir kitle kültürünün ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ayrıca, internetin yaygınlaşması, küresel kitle kültürüne ait görsellerin ulusal sınırları aşmasını kolaylaştırmıştır (Çakır, 2014).

Küreselleşme, medya aracılığıyla iki farklı bakış açısıyla değerlendirilmektedir. İyimserler, küreselleşmeyi dünyayı tek bir mekân ve ortak düşünce uyumuna dönüştüren bir süreç olarak görüp, bu durumu güzel ve umut dolu bir geleceğin işareti olarak değerlendirirken; kötümserler, bu sürecin toplumsal bağları zayıflatan, bireysel kimlikleri zedeleyen ve parçalayıcı etkilerini vurgulayarak karanlık bir gelecek tasviri yapmaktadır. Bu iki görüş arasında kalan farklı senaryolar ise sürekli olarak gündemde yer almaktadır (Mutlu, 1995).

Küresel sistem, yerel düşünceye karşıt bir yapı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kendi kaderini belirleme, ulusal farklılıkların korunması ve ekonomik ile siyasal düzenin dışsal etkenlerden bağımsız olarak işleyişi küresel sistem tarafından engellenmektedir. Bu bağlamda yerel söylem ve düşünce, pasif hale getirilip uyumlu hale getirilmeye çalışılmaktadır. Ancak bu süreç, yerel unsurları tamamen göz ardı ederek gerçekleşmez. Bu nedenle, küresel söylem kendi kavramlarını ve anlam yapılarını yerel söyleme entegre eder. Sonuç olarak, yerel söylemdeki kavramlar orijinal anlamlarından uzaklaştırılır ve içerikleri boşaltılır. Bu durum, uyumlaştırma politikalarını rasyonelleştirirken farkındalıkları da ortadan kaldırır (Gezgin, 2005).

Küreselleşme ve yerelleşme süreçlerinin etkileşimi toplumsal yaşamda kendini göstermektedir. Bu nedenle, küreselleşme evrensellik ile yerelliğin karşıtlığı olarak değil, aynı anda ve birlikte bir hareket tarzı olarak değerlendirilmektedir (İçli, 2001). Bu etkileşimden medya da nasibini almaktadır. Medya içerikleri izleyiciyle buluşurken zaman zaman değişikliklere uğramakta ve kültürel çeviriye maruz kalmaktadır. Bu da küyerelleşme/kültürel küreselleşme/glokalizasyon kavramları ile teorikte ve pratikte karşımıza çıkmakta ve literatürde yerini almaktadır.

Glokalleşme, Uyarlama Diziler ve Güney Kore Dizileri

Küreselleşme sürecini bir yandan evrensel olanın yerel düzeyde uyarlanması yani yerelleşmesi olarak tanımlayan Robertson (1998), bu süreci aynı zamanda da yerel olanın küresel ölçekte yayılması yani evrenselleşmesi olarak da tanımlamaktadır. Glokal kelimesi, global ve lokal kavramlarının kısaltılmasıyla oluşmuştur, yerel ve küresel olanın etkileşimi anlamına gelmektedir (Robertson, 2011). Glokalleşme (küyerelleşme), medya ve eğlence endüstrisinde özellikle önemli bir kavramdır. Global ve lokal arasındaki ilişkinin güçlenmesi, yeni ve karmaşık süreçlerin ortaya çıkmasına yol açmaktadır (Morley ve Robins, 1997).

Televizyon dizileri, günümüz medyasında tüketimci kapitalizmin en önemli ürünlerinden biridir. Medya şirketleri ve yapımcılar, başka ülkelerde reytingi yüksek olan yapımları yeniden uyarlayarak izleyiciye sunmaktadır (Tunç, 2010). Televizyon ve medya endüstrisinde çalışanlar, yerelleştirme sürecinde özellikle inandırıcılığa dikkat ederler. Türk izleyicisinin hikâyenin gerçekliğine ikna olması gerektiğini vurgularlar (Kara, 2019). İlk olarak Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ile başlayan dizi yayıncılığı özel televizyon kanallarıyla artarak devam etmiştir, ilk yayınlanan diziden bu yana bu içeriklere olan seyirci ilgisi de katlanarak çoğalmaktadır. Televizyon İzleme Araştırmaları Komitesi (TİAK) tarafından yapılan araştırma verilerine göre diziler, televizyon izleyicilerinin en çok sevdiği yapımlardır. Yüzde 29'luk oranla en çok izlenen program türünün diziler olduğu belirlenmiştir. Ayrıca izleme süresi olarak da 1 saat 44 dakika ile diziler en uzun süre izlenen televizyon programlarıdır (TİAK, 2024). Televizyon kanalları, yayın akışlarını genellikle dizilere ayırmasının nedeni, dizilerin her hafta belirli saatlerde izleyiciyi ekrana çekme başarısı ve bu nedenle reklamverenlerin dizilere ilgi göstermesidir (Tüzün Ateşalp, 2016).

Evrensel düşünüp, yerele uyarlanan küresel medya ürünleri, yerel kültürel değerler ve normlarla harmanlanarak yerelleştirilir. Bu durum, kültürel kimlikler arasında bir diyalog ve etkileşim sağlar ve dönüştürme işlemi yapılır. Uyarlama diziler, bu sürecin merkezinde yer alır, çünkü bu diziler, global formata sahip hikâyelerin yerel bağlamlarda yeniden yapılandırılmasını sağlar. Ülkemizde uyarlama diziler, genellikle yabancı formatlardan ve hikâyelerden esinlenerek yapılır (Chalaby, 2015). Örneğin, Amerika, Avrupa ve son yıllarda çok popüler hale gelen Kore dizilerinden uyarlanan yapımlar, Türk televizyonlarında yerel kültürel öğelerle harmanlanır ve izleyiciyle buluşur. Bu uyarlama süreci, dizilerin hem uluslararası hem de yerel izleyicilere hitap etmesini sağlar. 1990'lardan itibaren birçok yerli dizi yayınlanmıştır. Seyirciler, tekrar eden hikâyeler yerine yenilik arayışındadır. Bu yüzden yapımcılar, yüksek reyting alacak yeni projeler için format ticaretine yönelmiş ve yabancı formatları satın alıp yerelleştirmiştir. Bu çalışma kapsamındaki uyarlama diziler böyle ortaya çıkmıştır. Bu süreçte ekonomik kaygılar ön plandadır (Özkent, 2017). Uyarlama diziler, farklı kültürlerde yayınlanan medya içerikleridir (Özkent, 2017). Bu diziler sayesinde çift yönlü bir etkileşim yaşanır: Yabancı yapımlar kültüre uyarlanırken, karakterler, olaylar ve mekânlar değiştirilebilir; aynı zamanda yabancı kültür öğeleri Türkiye'ye adapte edilir.

Son yıllarda dizi ve sinema sektöründe uyarlamalara daha fazla başvurulduğu gözlemlenmektedir. Türkiye’de Güney Kore yapımları, uyarlama yapılan ülkeler arasında öne çıkmaktadır. 2012’ye kadar ülkemizde Amerika Birleşik Devletleri (ABD) yapımı dramaların uyarlamaları revaçtayken 2013’ten itibaren Kore uygulaması yapımlar başlamıştır (Sarı, Akyol ve Ünlü, 2000). Güney Kore ve Kore Dalgası, son yıllarda popüler kültürde önemli bir tartışma konusu olmuştur. Kore popüler kültürünün uluslararası başarısıyla, Güney Kore yapımlarının Türkiye’de uyarlanması yaygınlaşmıştır. Birçok başarılı Kore dizisi, telif hakları alınarak Türkiye’de yerli versiyonlarıyla izleyiciye sunulmuştur. Güney Kore yapımı olup Türkiye’de yerli dizilere dönüştürülen bazı örnekler şunlardır: “Acı Aşk”, “Anne”, “Aşk, Ekmek, Hayaller”, “Aşk Mantık İntikam”, “Bahar”, “Baba Candır”, “Beni Affet”, “Benim Güzel Ailem”, “Beyaz Yalan”, “Bir Aşk Hikâyesi”, “Cennet’in Gözyaşları”, “Çilek Kokusu”, “Ego”, “Gülümse Yeter”, “Günahkâr”, “Güneşi Beklerken”, “Hayat Şarkısı”, “İkimizin Sırrı”, “İlişki Durumu Karışık”, “Kalp Atışı”, “Kasaba Doktoru”, “Kızım”, “Kiralık Aşk”, “Kiraz Mevsimi”, “Kocamın Ailesi”, “Mahkûm”, “Maral En Güzel Hikâyem”, “Mayıs Kraliçesi”, “Meryem”, “Misafir”, “Mucize Doktor”, “No:309”, “Osmanlı Tokadı”, “Paramparça”, “Seviyor Sevmiyor”, “Tatlı İntikam”, ve “Yüksek Sosyete” (Binark, 2018; Kara, 2019; Asialogy, 2024; Filmdizihaber, 2024).

Kore uyarlaması diziler hem Batı kültürüne özenerek hem de Kore kültüründen sapmadan konuları işlemektedir. Türk izleyiciler de bu benzer temalar ve 'arada kalmışlık' hissiyatı nedeniyle bu dizilere daha ilgi duyar hale gelmiştir. Bu durum, Türklerin Batı'ya olan ilgisini Doğu'ya yönlendirmiş ve kültürel benzerlikler sayesinde Kore uyarlamaları Türkiye’de popüler hale gelmiştir (Jung, 2019; Kara, 2019). Kültürel yakınlık algısı izleme tercihleri için önemli bir etkidir. Kültürel benzerliklerde dil önemli bir unsurdur ancak dil haricinde gelenek-görenekler, dini inanışlar, giyim tarzları ve diğer kültürel öğeler de izleyicilerin kültürel yakınlık algısında etkili olabilmektedir (Straubhaar, 2003; Akt. Tüzün Ateşalp ve Sejfula, 2022). Bu dizilerin ülkemizde beğenilmesi ve sevilmesinin birkaç nedeni vardır. İlki, kültürel benzerliklerdir. İkincisi, izleyicilerin çoğunluğunu kadınların oluşturmasıdır. Muhafazakâr ataerkil söylemler kadın izleyicilerin beğenisini kazanmaktadır. Toplumsal cinsiyet rolleri, aile içi görev paylaşımı gibi unsurlar da iki kültürde benzeşmektedir. Kore dizilerinde de duygusallık ön plandadır, bu da Türk izleyicilerin yapımları benimsemelerini ve sahiplenmelerini kolaylaştırmıştır. Üçüncü neden, Kore dizilerinde cinsellik ve şiddet öğelerinin olmaması ve aile odaklı olmalarıdır (Tüzün Ateşalp ve Sejfula, 2022; Jung, 2019). Doctor Cha ve Bahar dizilerinde seyirciye sunulan kültürel öğeler benzerlik göstermektedir. Bahar dizisini izleyici çok sevmiş ve ilk bölüm hariç her bölümde reytinglerde birinci sırayı almasını sağlamıştır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Çalışmanın yöntemi kültürlerarası karşılaştırmalı analizdir. Karşılaştırmalı analiz, iki veya daha fazla benzer şeye bakarak bunların nasıl farklı olduklarını ve ortak noktalarını görmenin bir yoludur. İnsanların ürünler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları daha iyi anlamalarına yardımcı olmak için birçok şekilde ve alanda kullanılmaktadır. Araştırmada farklı kültürlere sahip iki ayrı ülkenin ortaya koyduğu diziler ele alınmıştır. Çalışma ile dizilerin konu bütünlüğü açısından benzerlikleri ve farklılıklarının yanında aile yapıları, ataerkil toplum, eşitlik, toplumsal cinsiyet yansımaları arasındaki ilişki açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışmada televizyon dizilerinin topluma aktarılan temel yapı taşlarını oluşturan unsurların kültürlerarası geçişinde ve dizinin orijinalinde Güney Kore dizisi olan Doctor Cha’nın Türk toplumun aile yapısına benzerlikleri dikkat çekmektedir. Dizinin Türkiye uyarlaması olan Bahar, Güney Kore’nin aile ilişkileri içerisindeki benzerliklerinin yanında Türk toplumuna da uygun mizah sergileyerek izleyici ile buluşturmuştur. Her iki dizide de karakterler ve izleyiciye sunulan temsiller karşılaştırılıp analiz edilmiştir. Analiz betimsel nitel analiz yöntemiyle desteklenmiştir. Betimsel analiz, gözlem ve görüşmelerle elde edilen verilerin belirli temalar doğrultusunda düzenlenerek açıklanmasını ve yorumlanmasını amaçlar. Veriler özetlenir, araştırmacı ise özetlenen bulgular araştırmacının bilgi birikimi ve yorumlayıcı bakış açısıyla neden-sonuç ilişkileri kurarak karşılaştırmalı değerlendirmeler yapabilmesini sağlar (Kitzinger, 1995; Kvale,

1996). Her iki dizide de sunulan temsiller aileye bakış ve toplumsal cinsiyet rollerine bakış temaları altında incelenmiştir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, Türk televizyon dizilerinde yer alan yabancı dizilerin yerel uyarlaması olan yapımlardır. Örneklemi ise, Güney Kore dizisi Doctor Cha ile yapımın Türk uyarlaması olan Bahar dizisidir. Bu çalışma, Doctor Cha dizisinin 15 Nisan - 4 Haziran 2023 tarihleri arasında yayınlanan 16 bölümü ile Bahar dizisinin 13 Şubat - 11 Haziran 2024 tarihleri arasında yayınlanan 16 bölümü ile sınırlandırılmıştır. Bu çalışmada kültürlerarası karşılaştırma, Doctor Cha ve Bahar dizilerinin aile ilişkileri ve toplumsal cinsiyet rollerine bakışı ile sınırlandırılmıştır. Çalışmanın bir diğer sınırlılığı da yalnızca Doctor Cha ve Bahar dizilerinin içeriklerine dayalı olarak metin çözümlemesi yöntemiyle gerçekleştirilmiş olmasıdır. Bu nedenle izleyici alımlama süreçleri, sosyal medya tepkileri veya kamuoyu üzerindeki etkiler gibi ampirik verilere dayalı analizler bu çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Bahar dizisi hâlâ yayında olduğu için analiz, dizinin ilk sezon yayınlanmış bölümleriyle sınırlıdır. Bu durum, anlatı yapısının ve karakter gelişiminin tam anlamıyla değerlendirilememesine neden olabilir. Araştırma, yalnızca “aile yapısı” ve “toplumsal cinsiyet rolleri” temaları üzerinden yürütülmüş; ekonomi, sınıf, sağlık sistemi, mesleki etik gibi dizilerde yer alabilecek diğer toplumsal temalar çalışma kapsamı dışında tutulmuştur. Karşılaştırma sadece Doctor Cha ve onun Türkiye uyarlaması olan Bahar dizisi ile sınırlandırılmıştır. Bir diğer sınırlılık da kültürel kodların çözümlemesinin araştırmacıların yorumuna dayanmasıdır. Farklı araştırmacılar aynı sahnelerden farklı anlamlar çıkarabilir. Bu durum, kültürel çözümlemenin doğası gereği yorumlayıcı öznellik içerebilir.

Veri Toplanması ve Analizi

Bu makalenin yayına hazırlanabilmesi için Bahar ve Doctor Cha dizilerinin yayınlanan tüm bölümleri izlenmiştir. Araştırmacılar, Bahar dizisini sezonda yayınlanırken Show TV kanalından, Doctor Cha dizisini ise Türkçe altyazılı olarak Netflix dijital platformundan izlemişlerdir. İzlemelerin ardından araştırmacılar daha önce de belirtildiği üzere Aileye Bakış ve Toplumsal Cinsiyet Rollerini alt başlıkları altında iki dizideki küyerelleşmeyi ortaya koymaya çalışmışlardır.

Güney Kore dizisi olan Doctor Cha 2023 yılında , 15 Nisan- 4 Haziran 2023 tarihleri arasında Studio ve New, Studio Lululala (SLL), Ulsan Jungang Central Broadcasting Network (JCN) yapım şirketine ait Joongang Tongyang Broadcasting Company (JTBC) televizyon kanalında hafta sonu 22:30’da 16 bölüm olarak yayınlanmıştır. Dizi süresi 60 dakikadır. Yapım, Güney Kore’de TVING Corporation ve Netflix’te izlenebilmektedir (Naver, 2024). Uyarlama olan Bahar dizisinin ilk bölümü 13 Şubat 2024 tarihinde MF Yapım Televizyon ve Filmcilik Anonim Şirketi (MF Yapım) tarafından Salı günleri 20.00’da Show TV’de yayınlanmıştır (Showtv, 2024).

Tablo 1
Bahar Dizi Oyuncuları

Oyuncu	Karakter
Demet Evgar	Bahar Özden/Yavuzoğlu
Mehmet Yılmaz Ak	Timur Yavuzoğlu
Buğra Gülsoy	Evren Yalkın
Hatice Aslan	Nevra Yavuzoğlu
Ecem Özkaya	Rengin Çevik/Wallace
Elit Andaç Çam	Çağla
Demirhan Demircioğlu	Aziz Uras Yavuzoğlu
Alisa Sezen Sever	Umay Yavuzoğlu
Sena Mia Kalıp	Parla Wallace
Fusun Demirel	Gülçiçek Özden
Nil Sude Albayrak	Seren Tekin
Hasan Şahintürk	Reha

Uygar Özçelik	Selim Çevik
Ege Erkal	Doruk
Devrim Kabacıoğlu	Uğur Aydın
Sonat Tokuç	Candaş Korkmaz
Ümmü Putgül	Fidan

Dizinin ilk sezonunda 16 bölüm izleyiciyle buluşmuştur. Dizi süresi 120 dakikadır (IMDB, 2025). Ülkemizde yayınlanan yerli dizilerin çoğunlukla prime time zaman diliminde yayınlandığı gözlemlenmektedir. 90'lı yıllardan itibaren dizi sektöründeki niceliksel artışlarla birlikte, özet dâhil 150-180 dakika süren diziler neredeyse “anayayın kuşağının standartlaşmış ürünleri” haline gelmiştir (Dağtaş, 2008). Türkiye, dizi film yapımında oldukça aktiftir, ancak reytingler, dizinin ne kadar süreceğini belirleyen en önemli faktördür ve bu durum, yapımcılar ve yayıncılar için önemli bir risk teşkil etmektedir (Doğanay ve Aktaş, 2021). Televizyon dizilerinin sürelerinin uzamasında amaç daha fazla reklam alabilme çabasıdır. Reklam gelirlerinin maliyetleri karşılamadığını öne süren çeşitli kesimler, buna karşılık çareyi dizi sürelerini ortalama 45–50 dakikadan 90 dakikaya uzatmakta bulur. Bu sayede, dizinin bir bölümüne iki yerine dört reklam kuşağı yerleştirilebilmiştir (Aksel, 2011). Uyarılama dizilerde süre haricinde önemli bir farklılık da dizi bölüm sayılarıdır. ABD’den yapılan uyarlamalarda bölüm sayıları genellikle yüksekken, Uzakdoğu’dan uyarlanan dizilerde bu sayı daha düşüktür. Güney Kore ve Japon dizileri genellikle yirmi bölümün altında bitse de geniş aile yapıları veya tarihi konuları ele alan dizilerde bu sayı elli ve üzerine çıkabilmektedir (Gündel, 2018). Doctor Cha tek sezon yayınlanmıştır, Bahar dizisinin ise ikinci sezonu Eylül 2024 ayında yayınlanacaktır ve kaç sezon devam edeceği bilinmemektedir.

Bahar dizisi, Bahar’ın ölümle yüzleştiği anda ailesi ve eşinin gerçek yüzüyle karşılaşmasını konu alır. Hayatını eşine ve iki çocuğuna adanmış olan Bahar, ani hastalığı sonrası ailesinden yeterli desteği göremez. Eşi Timur ve kayınvalidesi Nevra’nın bencil tutumları onu derinden etkiler. Karaciğer nakli sonrası hayatta bir dönüşüm kararı alan Bahar, doktoru Evren’in desteğiyle hayalini kurduğu mesleğine geri döner. Yirmi yıl önce mezun olduğu tıp fakültesinden sonra yeniden asistan olarak hastanede çalışmaya başlar. Aynı hastanede eşi Timur ve oğlu Aziz Uras çalıştığı için evli olduğunu gizler. Zamanla eşinin kendisini aldattığını ve başka bir çocuğu olduğunu öğrenir. Rengin ve Nevra’nın engellemelerine rağmen mesleğinde başarılı olur. Hem ev hem iş hayatı arasında bocalayan Bahar karakteri yaşadığı olumsuzluklarda ikilemde kalıp sıkıntı yaşasa da pes etmez ve ara ara hatalar yaparak da olsa başarılı bir şekilde mesleğini icra eder. Tüm yaşananların ardından Bahar eşinden boşanma kararı alır (Showtv, 2024). Doctor Cha dizisinde de benzer bir hikâye anlatılır. Cha Jeong-suk, eşinin ihaneti ve ailesindeki hayal kırıklıklarıyla yüzleşirken tıp kariyerine geri döner. Hastalığının tekrarlaması üzerine ikinci kez karaciğer nakli olur. Eşi In-ho gönüllü donör olur, ancak evliliğini bitirmek istemez. Cha Jeong-suk, başarılı geçen ameliyat sonrası boşanma davası açar ve medeni bir şekilde ayrılır. Gusan Hastanesi’nden ayrılıp kendi kliniği ve kafesini açar, kafede aşçılık yapan Cha annesiyle birlikte yeni bir hayat kurar. In-ho, hastane müdürü olur, sevgiliyle ilişkisi biter ve zaman zaman ailesiyle bir araya gelir.

Dizilerin (Doctor Cha) orijinal olay örgüsü içerisinde yer alan karakterler; Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu, 46 yaşında Güney Kore’nin Jeola ilinde bulunan Gusan şehrinde yaşayan, tıp fakültesi mezunu, evli ve iki çocuk sahibi bir ev hanımıdır. Cha Jeong-suk, varlıklı bir ailenin gelinidir. *Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu* eğitim hayatı devam ederken henüz mezun olmadan Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu ile tıp fakültesinde tanışıp evlenmişlerdir ve bir çocukları olmuştur. Cha Jeong-suk evlilik sürecinde kariyerine 20 yıl ara vermiştir. Ancak bir anda ortaya çıkan sağlık sorunları nedeniyle hayatındaki bazı gerçeklerle karşı karşıya kalmıştır. Cha Jeong-suk, önemli bir sağlık sorunu yaşamasıyla beraber karaciğer nakli olması gerektiği öğrenmiş fakat bu süreçte eşi Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu’un karaciğer donörü olarak uyumlu olmasına rağmen donör olmayı kabul etmemesi üzerine kendisinde bir dönüm noktası yaşamasına neden olmuştur. Bu süreçte Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu tıp fakültesinden en yakın arkadaşı Baek Mi-hee/ Çağla ve doktoru Roy Kim-berley / Evren Yalkın doktorluk mesleğine geri dönebileceği konusunda düşüncelerini belirtmişlerdir. Ölümle yaşam arasında geçen sürecinde Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu

mesleğe dönme arzusu ve cesaretini anlatan bir hikâyeyi izleyiciye anlatmaktadır. Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu'un eşi *Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu*, çalıştığı hastanede baş cerrah olarak görev yapmaktadır. Bahar dizisinde Timur Yavuzoğlu'nun babası da cerrah olarak belirtilmiş olsa da Doctor Cha'da Seo In-ho'nun babasından söz edilmemiştir. Seo In-ho, Gusan Üniversite Hastanesinde baş cerrah olarak gösterilmiştir.

Choi Seung-hee/ Rengin Çevik- Wallace, Doctor Cha dizisinde Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu ile aynı hastanede aile hekimi olarak görev yapmaktadır. Choi Seung-hee/ Rengin Çevik- Wallace ve Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu öğrencilik yıllarında eski sevgilidir. Choi Seung-hee/ Rengin Çevik- Wallace'in Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu'nun bulunduğu hastanede çalışmaya başlamasından itibaren Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu'nu aldatmaya başlamıştır. Choi Seung-hee/ Rengin Çevik- Wallace'in Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu ile birlikteliğinden *Choi Eun-seo/Parla Wallace* dünyaya gelmiştir. Choi Seung-hee/ Rengin Çevik- Wallace'in bu yasak ilişkisi yüzünden ailesi ile olan bağları kopmuş ve kızıyla birlikte yaşamaktadır.

Roy Kim-berley/ Evren Yalkın, Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu'nun karaciğer naklini yapan cerrahdır. Doctor Cha'da Roy Kim karakteri sadece evlatlık olduğunu belirtirken Bahar'da evlatlık olmasının yanında yetiştirme yurdunda büyüdüğünü, evlatlık edinildiğini ve en önemlisi Yavuzoğlu ailesi ile geçmiş bir bağlantı olduğunu göstermektedir. *Baek Mi-hee/ Çağla* ise sadece Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu'nun en yakın arkadaşının yanı sıra tıp fakültesinde okudukları dönemde Choi Seung-hee/ Rengin Çevik- Wallace ve Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu'nun da en yakın arkadaşdır. Baek Mi-hee/ Çağla Doctor Cha'da dermatolog iken Bahar dizisinde estetik uzmanı olarak kendi kliniği olan bir hekim olarak gösterilmiştir.

Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu ve Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu'nun 26 yaşında oğlu *Seo Jung-min/ Aziz Uras Yavuzoğlu* Gusan Üniversite Hastanesinde asistan doktordur. Seo Jung-min/ Aziz Uras Yavuzoğlu Annesi hastaneye asistan olarak gelmesinden tedirgin olmuş ve az da olsa küçümsemiştir. *Seo Yi-rang/Umay Yavuzoğlu*, 19 yaşında, sanatla ilgilenmekte ve üniversiteye hazırlanmaktadır. Ancak babası Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu, aile geleneği olan doktorluk mesleğini sürdürmesini istemekte ve bu konuda baskı yapmaktadır. Annesi Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu ise eşinden gizli olarak kızına destek verip kurslara ve yarışmalara katılmasını sağlamaktadır. Doctor Cha dizisinde anne-kız ilişkisi mesafeli ve kız, annesinin mesleğe dönmesinden memnun değildir. Ancak sanat akademisine gidebilmek için annesinin desteğine ihtiyaç duyduğu da açıktır. Bahar uyarlamasında ise anne-kız ilişkisi daha sıcak, samimi ve destekleyici biçimde işlenmiştir.

Kwak Ae-shim/Nevra Yavuzoğlu, Seo In-ho/Timur'un annesidir ve her iki dizide de oğlu, gelini ve torunlarıyla birlikte, seçkin ve lüks bir yaşam sürmektedir. Cha Jeong-suk/Bahar karakterinin bu aileye dâhil olmasıyla kariyer ve ekonomik özgürlüğün geri planda bırakılması izleyiciye yansıtılmıştır. *Kim Mi-kyung/Gülçicek Özden*, Cha Jeong-suk/Bahar'ın annesidir. Doctor Cha dizisinde Kim Mi-kyung bir imalathanede çalışırken, Bahar uyarlamasında Gülçicek çalışmaz ve yalnız yaşar. *Choi Eun-seo/Parla Wallace*, Choi Seung-hee/Rengin ile Seo In-ho/Timur'un kızıdır. Bahar dizisinde, Umay Yavuzoğlu ile bir resim yarışmasında tanışır.

Araştırma Etiği

Bu makale, insan veya hayvanlar ile ilgili etik onay gerektiren herhangi bir araştırma içermemektedir. Çalışmada kullanılan kaynaklar ve referanslar belirtilmiştir.

Bulgular

Bahar ve Doctor Cha Dizilerinin Karşılaştırılması

Bahar ve Doctor Cha dizileri, kültürel benzerlikler üzerinden şekillenen ancak yerel farklılıklarla yeniden anlam kazanan iki yapımla, aile yapısı, toplumsal cinsiyet rolleri ve meslek algısı çerçevesinde güçlü bir karşılaştırmalı analiz imkânı sunmaktadır. Kadınların bireysel mücadelesi, aile içindeki konumları ve mesleki kimlikleri üzerinden her iki yapımla da, toplumdaki değişim dinamiklerine ayna tutmakta; aşağıda verilen temalarda yapılan kıyaslamalar, glokalleşme sürecinin medya ürünleri üzerindeki etkilerini gözler önüne sermektedir.

Her iki dizide de ilk dikkat çeken özellik dizilerin isimidir. Doctor Cha dizisinde “Cha” ismi, dizinin olay örgüsüyle örtüşen Kore’de çok sevilen ve kullanılan ve de sevgi dolu anlamına gelen kadın isminden seçilerek belirlenmiştir (Boenstitu, 2024). Türkiye uyarlamasında da dizinin ismi Bahar olarak seçilmiştir. Bahar sözcüğü, umudu aşılayan yeni başlangıçları temsil eden bir sözcük olarak yine dizinin orijinalindeki gibi dizi hikâyesine uygun olarak belirlenmiştir. Her iki dizide de ağırlıklı mekân ev ve hastanedir. Evler dizide yer alan ailelerin sınıfsal farklılıklarına göre tasarlanmıştır. Bahar dizisi uyarlama bir dizi olmasına rağmen kullanılan mekânlar her iki dizide de hemen hemen aynı özellikleri taşımaktadır. Her iki dizide de müzik ve dekor kullanımı da anlatı yapısına uygun şekilde yapılmıştır.

Dizinin ana hikâyesinde; Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu’nun yirmili yaşlarda Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu ile okurken tanışıp evlenmesi ve mesleğini terk edip 20 yıl boyunca ailesine adamasının yanında sağlık sorununun ortaya çıkması sonucu hayat arkadaşının ve kayınvalidesi Kwak Ae-shim/Nevra Yavuzoğlu’nun gerçek yüzünü görmesiyle başlamaktadır. Gerçekler Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu’nun doktorluk mesleğine dönmesiyle birlikte daha çok açığa çıkmıştır. Eşi Seo In-ho/Timur Yavuzoğlu’nun kendisini yıllarca eski sevgilisi Choi Seung-hee/ Rengin Çevik-Wallace’in ile aldatmasıyla karşı karşıya kalmıştır. Aynı zamanda Cha Jeong-suk/Bahar Özden-Yavuzoğlu’nun çocuklarına düşkün bir anne, vefalı bir eş, çalışkan bir doktor olarak sunulmuştur. Orijinal dizinin ilk bölümünde Cha Jeong-suk, ciddi bir rahatsızlık geçirip eşi Seo In-ho’nun çalıştığı hastaneye kaldırılmış, yapılan testler sonucunda karaciğer nakli yapılması gerektiği gösterilmiştir. Seo In-ho’nun mesleki hassasiyeti, annesinin ve sevgilisinin nakil olmasına izin vermemesi dizinin hikâyesini başlatmıştır.

Dizide Aile Yapısının Kültürlerarası Temsili

Aile İlişkilerinin Yapılandırılması ve Roller

Doctor Cha ve Bahar dizileri, Güney Kore ve Türkiye toplumlarının aile yapısına dair benzer değerleri yansıtmaktadır. Her iki yapımda da aile, toplumsal yapının temel birimi olarak sunulmakta; evlilik kurumu, bireysel mutluluğun ötesinde, toplumsal kabul ve saygınlığın bir göstergesi olarak temsil edilmektedir. Kayınvalide figürü (Kwak Ae-shim / Nevra), her iki dizide de gelinin statüsünü belirleyen ve aile içi güç ilişkilerini yöneten merkezi bir otorite figürü olarak yer almaktadır. Ancak Bahar dizisinde Nevra karakteri, lüks ve statü göstergeleri üzerinden daha belirgin bir sınıfsal ayrımcılık sergilerken; Doctor Cha dizisinde Kwak Ae-shim daha geleneksel bir annelik rolünü üstlenmekte, dini inançlar ve sade yaşam tarzıyla desteklenen muhafazakâr değerleri yansıtmaktadır.

Doctor Cha dizisinde kadına atfedilen rollerde bir kadının yetenekli, ünlü ve harika bir kariyeri olmasının aksine bir aile kur(a)mamış olması onun eksik olduğunu belirtmektedir. İlk bölümün -bölüm sayıları ve dakikaları, orijinal yapımla olan Doctor Cha’dan alıntılanmıştır- 13. dakikasında Cha Jeong-suk/Bahar’ın kayınvalidesi Kwak Ae-shim/ Nevra ailenin özellikle kadın açısından önemli olduğunu ifade eder. Özellikle aile kurmayan bir kadının diğer tüm parçaları olsa da hep eksik kalacağını savunur. Bu tanıma uygun olarak Cha Jeong-suk’un en yakın arkadaşı Baek Mi-hee/ Çağla’yı örnek gösterir. Bahar dizisinde ise Nevra karakteri gelini Bahar için “Zengin ve soylu bir ailenin gelini

olarak sen daha üst seviyedesin” söyleminde bulunarak başarılı bir evliliğin kadını yücelttiğine işaret eder.

Ataerkil Otoritenin Kurumsallaşması

Her iki dizide de ataerkil aile yapısı, babanın (Seo In-ho / Timur) otoritesinin ön planda olduğu bir yapı olarak sunulmuştur. Ailede son sözün babaya ait olması, yalnızca kültürel bir norm değil, aile içi karar alma mekanizmasının da merkezinde yer almaktadır. Bu bağlamda, aile bireylerinin –özellikle kadınların– özgürlük talepleri ve bağımsızlık arayışları çoğunlukla bu otoriteye çarpmakta, çatışma alanları yaratmaktadır. Doctor Cha dizisinde, Jeong-suk’un evin ortak mülkiyetine ilişkin eşitlik talebi, hem eşi hem de kayınvalidesi tarafından reddedilirken; Bahar dizisinde benzer bir sahnede gelinin ekonomik bağımsızlık arayışı görmezden gelinmiş ve aile içi statüye aykırı bir davranış olarak sunulmuştur. Ataerkil aile yapısında söz hakkının yüksek oranda erkeğe verilmiş olması, erkeğe atfedilen roller arasında bazı sorumluluklar yer almaktadır. Bunlardan biri erkeğin aile içerisindeki eksikleri gidermesi ve son sözü söylemesidir (Sayın, 2020). Aile ve Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü (ASAGEM, 2010) araştırmasında ataerkil düzende kadınların işte çalışmasındansa evinde ailesine hizmet etmesinin toplum tarafından olumlu karşılandığı tespit edilmiştir. Ayrıca aynı çalışmada, Türk toplumunda erkeğin, evde son sözü söyleyen kişi ve evin reisi olarak nitelendirmesine paralel olarak evin geçindirilmesi yükümlülüğünü de toplumdaki bireyler erkeğe vermektedir. Bu çalışmada ailenin geçiminden erkek sorumludur yargısının ise değişme eğiliminde olduğu saptanmıştır.

Doktor Cha, evlilik hayatındaki adaletsizlik karşısında güçlü duran, azimli, çalışkan ve akıllı bir kadın olarak; Seo In-ho, karar mercii olmak isteyen evin reisi bir karakter olarak tasvir edilmiştir. Ataerkil toplumlarda kadın çoğu kez ev işleri, çocuk bakımı gibi sorumluluklar yüklenirken erkeğin eve para getirme, reislik erkek egemen yapının hâkim olduğu toplumlarda görülmektedir. Geleneksel aile yapısına göre kız çocukları yetiştirilme yapısına göre ev içi işlerden sorumludur. Erkekler de ise karar verme olgusu olarak görülmektedir. Aynı zamanda erkek aile başkanı ve evin tüm ihtiyaçlarını karşılayan sorumlu birey olarak görülmektedir (Vatandaş, 2011).

Toplumsal Cinsiyet Roller, Kadın ve Erkek Temsilleri

Kadının Görünürlüğü: Ev İçi Roller ve İş Yaşamı

Doctor Cha ve Bahar dizilerinde kadın karakterler, çoğunlukla ev içi sorumluluklara hapsedilmiş bireyler olarak karşımıza çıkmaktadır. Hem Cha Jeong-suk hem de Bahar karakteri, çocuk bakımı ve ev işlerinden sorumlu, özverili eş ve anne figürleri olarak sunulmaktadır. Mesleki yetkinlikleri toplum ve aile tarafından görmezden gelinmekte, kariyerleri çoğu zaman “fedakarlık” söylemiyle ertelenmektedir. Her iki dizide de kadın karakterlerin yeniden meslek yaşamına dönmesi, yalnızca fiziksel bir mücadeleyi değil, aynı zamanda ataerkil değerlerle örülü bir sosyal direnci de temsil etmektedir.

Orijinal “Doctor Cha” dizisinde erkek egemen yapılar ön plandayken, uyarlama olan “Bahar” dizisinde kadın-erkek ilişkilerinde daha eşitlikçi bir tavır sergilenmiştir. Ancak her iki dizide de köklü aile yapısı içinde kadının erkeğe bağımlılığı vurgulanmıştır. Bahar ve Doctor Cha karakterlerinin mesleklerine geri dönme kararları, sadece kişisel gelişim değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyet rollerine karşı bir mücadele olarak öne çıkar. Doctor Cha dizisinde, Cha Jeong-suk’un doktorluğa dönme isteği eşi Seo In-ho tarafından yaşına ve hastalığına atıfla reddedilir; bu durum onun işlevsiz bir birey olarak görülmesine neden olur. Ayrıca kızının sanat akademisine gitmesini desteklemesi aile içi çatışmalara yol açar. Benzer şekilde, Bahar dizisinde de kadın karakterin mesleki dönüşümü ve aile içindeki mücadeleleri işlenir. Erkek karakterler (Seo In-ho / Timur), mesleki güçlerini aile içinde otoriteye dönüştürürken, kadınların başarıları çoğu zaman gölgede kalır.

Doctor Cha dizisinin altıncı bölümünde Choi Seung-hee’nin babası vefat ettiği gösterilirken Bahar dizisinde Rengin Çevik- Wallace’in babasının demans hastası olarak hastaneye yattığı

gösterilmiştir. Ayrıca Rengin Çevik- Wallace'in, Timur ile yaşadığı yasak aşk ailesi ile tüm bağlarının kopmasına neden olmuş, kızı Parla'yı yıllarca tek başına büyütmek zorunda kalmıştır. Buradan da anlaşılacağı üzere iki kültürde de benzer şekilde ataerkil toplum yapısında ailede baba faktörünün önemi büyüktür.

Yedinci bölümde Seo In-ho'nun aile içinde sözünün üstünlüğünü kurma çabası erkek egemen yapının göstergesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Böylece Seo In-ho'nun bölümün altıncı dakikasında "ailenin reisi benim" ifadeleri bu durumu destekler niteliktedir. Her iki dizide dikkat çeken bir olgu, çalışan kadının ev işlerini ve ev düzenini yürütemediğinde aile üyelerinin tepkileriyle karşılaşmış olmalarıdır. Her iki dizide de bu imaj yıkılmaya çalışılmıştır. Ataerkil aile yapısında söz hakkının yüksek oranda erkeğe verilmiş olmasından dolayı erkeğe atfedilen roller arasında bazı sorumluluklar yer almaktadır. Bunlardan bazıları erkeğin aile içerisinde tüm eksiklikleri gidermesi yükümlülüğü ve son sözü babanın söylemesi gibi saygı değerini yükselten olgular oluşturmaktadır.

Yine aile ilişkileri bağlamında babadan gelen doktorluk mesleğini icra etme bir kutsallık olarak sunulmakta ve meslek kimliği aile içi statüye doğrudan etki etmektedir. Baba Seo In-ho'nun babasının cerrah olmasının kendisine yüklenen roller arasında yer alır. O da aynı şeyi oğlu ve kızından beklemektedir. Nitekim oğlu Seo Jung-min'in de aynı rolü üstlenmesi ailenin süregelen mesleği devam ettirmektedir. Yedinci bölümün üçüncü dakikasında Seo In-ho'nun kızı tam aksine doktorluk mesleğini değil sanat akademisini tercih etmek istemesi aile içinde şiddetli anlaşmazlıklara yol açmaktadır. Anne Cha Jeong-suk kızının sanat akademisine gitmesini desteklemektedir. Türk kültüründe çocukların eğitiminden ebeveynler sorumludurlar ve belli bir yaşa gelene kadar çocukla ilgili kararlar ebeveynler tarafından alınır. Türk toplumunda, ailelerin çocuklarının gelecek beklentilerinde etkin rol almak istedikleri tespit edilmiştir (ASAGEM, 2010). Her iki dizide de durum aynıdır ve baba figürü çocuklarının ikisinin de doktor olmalarını istemektedir. Baba figürü çocuklara söz hakkı vermemektedir.

İkinci bölümde Doctor Cha dizisinde Cha Jeong-suk eve döndüğünde kayınvalidesi tarafından karşılanır ve ev işlerine devam eder. Bahar dizisinde ise Bahar eve geldiğinde kayınvalidesi ona sürpriz parti yapar, Bahar ise ev işlerini bırakır. Bu fark, Bahar'ın başkaldırısını daha erken başlattığını gösterir. Doctor Cha'da 24. dakikada kayınvalide Kwak Ae-shim, gelini için dua eder; bu da ailenin dini inançlara bağlı yaşadığını gösterir. Bahar'da Nevra böyle bir davranış sergilemez. Orijinal dizide ev sade, gösterişsizdir; aile bireyleri evde terlik kullanır, lüks unsurlar sınırlıdır. Ancak Kwak Ae-shim'in zaman zaman pahalı kıyafet ve aksesuarlara yer verilir. Bahar dizisinde ise Nevra, gösterişi seven, lüks ve müsrif bir karakter olarak öne çıkar. 28. dakikada ise, Cha Jeong-suk/Bahar 20 yıl aradan sonra mesleğe dönmenin getirdiği zorluklarla mücadele ederken, eşinden destek görmese de oğlunun da asistan doktor olması ona cesaret verir. Ancak Doctor Cha dizisinde oğlu Seo Jung-min, annesinin sorularından rahatsız olur ve onun mesleğe uygun olmadığını düşünür. Bu durum ev işlerinin aksaması ve sosyal ilişkilerinin bozulmasıyla daha da belirginleşir. Bahar dizisinde ise Aziz Uras, annesini her zaman desteklemiş, utanmamış ve üzmemiştir. Uyarlamada, kadınların mesleki varoluşlarına daha olumlu bir yaklaşım sergilenmiştir. Bu bölümün 41. dakikasında Cha Jeong-suk, evin ortak mülkiyetinde eşitlik talep eder. Eşi Seo In-ho bu isteği annesi Kwak Ae-shim'e danışır; ancak annesi bunu reddeder ve gelinine mülkiyetle ilgilenmemesi gerektiğini söyler. 44. dakikada ise aile varlıklarının babadan oğula geçmesi gerektiğini, kadın-erkek eşitliğinin köklü ailelerde geçerli olmadığını belirtir. Bahar dizisinde de Timur ve Nevra karakterleri benzer şekilde yansıtılmıştır.

Her ne kadar birbirini sevmeyen iki aile olarak görülse de Cha Jeong-suk'ın annesi Kim Mi-kyung/Gülççek ve Seo In-ho'nun annesi Kwak Ae-shim/Nevra birbirine saygısızlık etmeden yaklaşmışlardır. Kwak Ae-shim'in rahatsızlığı sonrası Kim Mi-kyung hastaneye onu ziyaret ederek ona destek olmuştur. Yedinci bölümde Kwak Ae-shim'in ameliyat olması için hastaneye yatırılmıştır. Bölümün 17. dakikasında Kim Mi-kyung, Kwak Ae-shim'i ziyaret ettiği ve hızlı iyileşmesi için ona sağlıklı yiyecekler hazırladığı görülür. Ancak dizinin uyarlamasında Bahar'ın annesi Gülççek ile Timur'un annesi Nevra'nın ilişkileri mesafelidir. Nevra karakteri Gülççek karakterine soğuk davranmakta ve ekonomik durumu nedeniyle onu kendinden küçük görmektedir.

Evlilikte Sadakat ve Kadının Konumu

Dizilerdeki erkek karakterler, evlilik dışı ilişkileri meşru görmeye eğilimlidir ve bu durum toplumsal normlar tarafından da zaman zaman tolere edilmektedir. Özellikle Seo In-ho / Timur karakterlerinin yıllarca süren gizli ilişkileri, aile içi dinamikleri derinden sarsmakta; ancak kadın karakterlerin tepkileri farklı şekillerde sunulmaktadır. Doctor Cha dizisinde Jeong-suk'un doğrudan bir yüzleşme yerine zamanla olgunlaşan bir direnç geliştirdiği gözlenirken, Bahar karakteri aldatmayı öğrendiği anda eşine açık bir tepki göstermektedir. Bu fark, uyarılmanın Türkiye toplumundaki kadın hakları ve sosyal değişim taleplerine daha duyarlı bir yapı sergilediğini göstermektedir.

Doctor Cha dizisinde, karakterlerden Seo In-ho/Timur'un eşine sadakatsiz davranışı, ataerkil toplum yapılarında sıkça rastlanan güç ilişkilerini ve toplumsal cinsiyet normlarını yansıtmaktadır. Erkek egemen yapının hâkim olduğu bu bağlamda, erkeğin eşini aldatması yalnızca bireysel bir ihanet olarak değil, aynı zamanda kadını sosyal ve duygusal anlamda değersizleştiren bir davranış biçimi olarak okunmaktadır. Bu durum, aile içerisindeki güç dengesini zedelerken, toplum nezdinde de erkek bireyin saygınlık kaybına uğramasına yol açmaktadır. Dizinin sekizinci bölümünde bu sadakatsizlik durumu, kademeli olarak aile bireyleri tarafından öğrenilmektedir. İlk olarak kızları I-rang/Umay, ardından oğulları Seo Jung-min/Aziz Uras ve son olarak eşi Cha Jeong-suk/Bahar bu gerçeğe yüzleşir. Bu sahne dizide sadece bireysel bir kırılma anını değil, aynı zamanda aile içi güvenin nasıl sarsıldığını ve ihanetin tüm aile üyeleri üzerinde nasıl bir etki bıraktığını ortaya koymaktadır.

Ataerkil aile yapılarında kadınlara toplumsal olarak öğretilen rollerden biri, eşin ailesine koşulsuz saygı göstermek ve aile içi kararlarda söz sahibi olmaktan uzak durmaktır. Bu durum, sadece erkekler tarafından değil, çoğu zaman kadınlar –örneğin kayınvalideler– tarafından da yeniden üretilmekte ve meşrulaştırılmaktadır. Dizinin dokuzuncu bölümünde Cha Jeong-suk/Bahar karakteri, doğum günü kutlaması sırasında eşinin sadakatsizliğini öğrenince yaşadığı öfkeyi sembolik bir tepkiyle, doğum günü pastasını eşinin yüzüne sürerek göstermiştir. Bahar dizisinde benzer bir sahne ev ortamında, aile ve davetliler önünde gerçekleşmiştir. Bu tür tepkiler, özellikle kayınvalide figürü tarafından saygısızlık olarak değerlendirilmiş; Kwak Ae-shim/Nevra karakteri gelininin tepkisini “Kayınvalidesinin yanında bunu nasıl yapabilir?” sözleriyle eleştirmiştir. Bu durum, ataerkil toplumlarda cinsiyet temelli çifte standartların ne denli içselleştirildiğini göstermektedir. Erkeklerin evlilik dışı ilişkileri kimi zaman bireysel özgürlük ya da cinsel serbesti çerçevesinde tolere edilirken, benzer davranışlar kadınlar açısından toplumsal ve ahlaki normlara aykırı olarak değerlendirilmektedir. Erkeğin sadakatsizliği, kültürel olarak “erkeklik göstergesi” ya da “doğal bir eğilim” şeklinde algılanmakta; bu durum, ataerkil sistemin erkeğe tanıdığı yapısal ayrıcalıkların bir yansımasıdır (Çiçek, 2014). Kadınlar ise bu tür ihlallere maruz kaldıklarında çoğu zaman yalnız bırakılmakta veya kendi hemcinsleri tarafından aile bütünlüğü adına “sabır” ve “kabullenme” yönünde yönlendirilmektedir. Böylece toplumsal cinsiyet eşitsizliği yalnızca eril bir tahakkümle değil, kadınlar arası ilişkilerde de yeniden üretilmektedir.

Her ne kadar Kwak Ae-shim karakteri, geleneksel anlamda bir kayınvalide rolünde yer alsada, oğlunun sadakatsizliğinden haberdar olmasına rağmen dokuzuncu bölümün 40. dakikasında, onun ilişkide bulunduğu Choi Seung-hee/Rengin ile görüşmeye gitmiştir. Ancak görüşme esnasında Cha Jeong-suk/Bahar'ın ailesi içindeki yerini koruduğunu ifade etmiş; Choi Seung-hee ile olan ilişkiden doğan torun Choi Eun-seo/Parla'yı ise reddetmiştir. “Cha Jeong-suk benim tek gelinim” şeklindeki söylemi, oğlunun sadakatsizliğini açıkça onaylamamakta ve geleneksel aile yapısının korunmasına yönelik bir tavır sergilemektedir. Bununla birlikte, dizinin on dördüncü bölümünde Kim Mi-kyung/Gülççek karakteri, damadı Seo In-ho/Timur'un kızı Cha Jeong-suk/Bahar'ı aldattığını, aile yemeği sırasında Kwak Ae-shim/Nevra'nın başka bir kadınla yaşadığı tartışma sayesinde öğrenmiştir. Bu gelişme üzerine Kim Mi-kyung, damadını ve kızını evine davet ederek aile içi meseleyi yüz yüze görüşme yolunu tercih etmiştir. Bu sahnede Kim Mi-kyung'un, damadından özür dilemesini istemesi ve aile yapısını onarma çabası, kültürel olarak aile büyüklerinin uzlaştırıcı ve dengeleyici rolünü yansıtmaktadır. Ancak aynı zamanda Kim Mi-kyung'un, nihai kararın kızı tarafından verilmesi gerektiğini vurgulaması, bireysel tercihlerin aile dinamikleri içinde de önem kazandığını göstermektedir.

Türk kültürel bağlamında da benzer bir yaklaşım söz konusudur. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü'nün (ASAGEM, 2010) verilerine göre, aile içi sorunların çözümünde aile büyüklerinin yönlendirici rol oynadığı tespit edilmiştir. Bu çerçevede, yaşça büyük bireylerin sözüne itibar edilir ve çatışma çözüm süreçlerinde aktif olarak yer almaları beklenir. Ancak aynı araştırma, eşler arasında yaşanan sorunların nihai çözümünün yine bireylerin kendisine bırakıldığını da ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Kore kültüründe de evlilik yalnızca iki bireyin değil, aynı zamanda iki ailenin birleşmesi anlamına gelir (Gündel, 2021). Bu bağlamda, her iki kültürde de evlilik kurumu aileler arası ilişkileri yeniden şekillendiren sosyal bir yapı olarak değerlendirilmekte; aile büyüklerinin rolü ise kültürel sürekliliğin taşıyıcısı olarak önemli bir konumda yer almaktadır.

Kadın Dayanışması ve Sosyal Algılar

Bahar dizisinde Çağla karakteri, aldatma karşısında kadın dayanışmasını önceleyen, dostunu destekleyen bir figür olarak sunulurken; Doctor Cha dizisinde aynı karakter, aldatmanın “normal” bir erkek davranışı olarak algılanması gerektiğini savunmaktadır. Bu durum, iki toplum arasındaki cinsiyet rolleri algısındaki farklılıkları gözler önüne sermektedir. Kore dizisinde evliliğin kutsallığı ve alışkanlıkların sürdürülmesi gerektiği vurgulanırken, Türk uyarlamasında bireysel karar alma ve kadının öz saygısı ön plandadır. Cha Jeong-suk aldatıldığını öğrendiğinde ailesinde kimseyle paylaşmamış ancak aile üyelerinin bunu bildiğini sonra öğrenmiştir. 11. bölümün 26. dakikasında Cha Jeong-suk kızı I-rang ile gerçekleri paylaşmıştır. Kızı I-rang/Umay, yaşadıkları karşısında alacağı kararlar konusunda annesini desteklemiştir. Yine bu bölümde Cha Jeong-suk içinde bulunduğu durumu en yakın arkadaşı Baek Mi-hee/ Çağla ile paylaşmıştır. Ancak Baek Mi-hee/ Çağla'nın görüşü erkeklerin bunu her zaman yapabilir olduğu ve 20 senedir süren evliliklerinin verdiği alışkanlıklardan vazgeçilemez birliktelik olarak görülmesidir. Baek Mi-hee/ Çağla, 33. Dakikada “In-ho'dan ayrılmak sana mutsuzluk getirecekse bunu yapma” diyerek aldatmanın normal olduğunu görüşünü benimsemesini istemiştir. Uyarlama dizi Bahar'da ise, Çağla karakteri, arkadaşına aldatmanın affedilebilir olmadığını ve arkadaşının kararını desteklediğini ifade eder.

Seo In-ho/Timur'un Choi Seung-hee/Rengin ile ilişkisinin ortaya çıkması, aile dinamiklerini derinden etkilemiştir. 12. Bölümün 16. dakikasında Seo In-ho, hatalarından pişman olmasa da ailesini kaybetmemek için Seung-hee'den ayrılmak ister. Cha Jeong-suk'un ailesine olan bağlılığı, onda mahcubiyet ve minnet duygusu uyandırmıştır. Ancak Seung-hee ile ilişkisini sürdürerek aile sorunlarını görmezden gelmiştir. Bu durum, onun ataerkil bir bakış açısına sahip olduğunu ve iki kadından çocuk sahibi olmasının dizide normalleştirildiğini ve meşrulaştırıldığını göstermektedir. Son iki bölümde, Cha Jeong-suk'un hastalığı nükseder ve Dr. Roy Kim/Evren onu hastaneye yatırır. Karaciğer nakli için kendini test ettirir ve uygun donör olur. Roy, Cha Jeong-suk'a olan duygularını gizlemeden ona yardım etmek ister, ancak Cha Jeong-suk bu yardımı kabul etmez. Bahar dizisinde de benzer bir süreç izlenmiştir.

Her iki dizide de kadınların hayatta tutunmaları ve yer edinmeleri için, mücadele edip haklarını koruyabilmeleri için toplumun her kademesinden her bireyin destekleyici bir tutum sergilemesi gerektiği mesajı da izleyiciye yansıtılmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin olmaması gerektiği de vurgulanan bir unsurdur. Ayrıca aile bağlarının önemi ve doktorluk mesleğinin kutsallığı da her iki yapımda vurgulanmıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Küyerelleşme, küresel medya içeriklerinin yerel kültürel bağlamlarla etkileşime girerek yeniden biçimlendiği dinamik bir süreçtir. Bu süreçte, yerel izleyiciler küresel ürünleri sadece tüketmekle kalmayıp, onları kendi kültürel norm ve değerlerine uygun biçimde yeniden üretmektedir. Televizyon, yalnızca bilgi ve haber iletme aracı değil, aynı zamanda kültürel değerlerin aktarımı ve yeniden üretiminde rol oynayan önemli bir eğlence mecrasıdır. Günümüzde bireyler, maddi yük getirmeyen ve serbest zamanlarını değerlendirebilecekleri kültürel pratikler arayışında, televizyon içeriklerine yönelmektedir (Suiçmez, 2018). Özellikle televizyon dizileri, hem yerel kültürel kodları

yansıtarak izleyiciyle güçlü bir bağ kurmakta hem de küresel medya endüstrisinin global stratejileri doğrultusunda şekillenmektedir. Son yıllarda dizi uyarlamaları, medyadaki dönüşümün anlaşılması açısından önemlidir. Güney Kore ve Türkiye, benzer aile yapıları ve toplumsal cinsiyet rolleriyle bu uyarlamalarda öne çıkmaktadır. Her iki ülkede de televizyon dizileri, aile ve romantik ilişkileri işleyerek bu değerleri genç kuşaklara aktarmada önemli bir araçtır (Gündel, 2021). Dizilerin başarısında, para-sosyal etkileşim de önemli bir rol oynamaktadır. İzleyicilerin karakterlerle kurduğu tek yönlü ama duygusal bağlar, onların dizilere olan bağlılığını artırmakta ve karakterlerle özdeşleşmelerine olanak tanımaktadır. Bu durum, izleyicilerin dizi karakterlerini kendi sosyal çevrelerinden bireyler gibi algılamalarına ve bu karakterlerle ilgili duygu ve düşüncelerini sosyal ortamlarında paylaşmalarına neden olmaktadır. Dolayısıyla, dizilerin sosyal etkileşimi tetikleyen yapılar hâline geldiği söylenebilir (Horton ve Wohl, 1956; Pitout, 2007). Bu çalışmada, Güney Kore yapımı Doctor Cha dizisi ile Türk televizyonuna uyarlanan Bahar dizisi karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Analiz kapsamında, özellikle aile yapısı, toplumsal cinsiyet rolleri, karakter temsilleri ve yerleştirme stratejileri üzerinde durulmuştur. Bu çerçevede sorulan araştırma sorularına yanıt aranmıştır. Araştırma soruları çerçevesinde elde edilen bulgular şu şekildedir:

Her iki dizide aile yapısı, kültürel temsillerle şekillendirilmiş ve yerel normlarla güçlü şekilde ilişkilendirilmiştir. Doctor Cha, ataerkil düzen ve yaşlılara saygıyı yani geleneksel Kore ailesini vurgularken; Bahar, Türk kültürüne özgü aile içi rollerle benzer bir yapı sunar. Her iki dizide de erkek figürü evin reisi, anne ise bakım veren olarak konumlanmıştır. Bahar dizisinde yerel gelenekler daha baskındır; karakterlerin davranışları Türk aile yapısına uygun biçimde kurgulanmıştır. Özellikle aile büyüklerinin arabulucu rolü ve toplumsal statü farkları Türk uyarlamasında daha belirgindir. Bu durum, her iki yapının da kendi toplumlarının aile kurumuna dair normatif değerlerini dramatik yapı içerisinde belirgin kıldığını göstermektedir. Aile temasının merkezî bir konumda yer aldığı bu iki yapımda; bireysel sorunlar ve toplumsal beklentiler genellikle aile ilişkileri üzerinden yapılandırılmıştır. Türkiye ve Güney Kore gibi geleneksel yapının güçlü olduğu toplumlarda aile, yalnızca bir sosyal birim değil, aynı zamanda kültürel aktarımın temel araçlarından biridir. Uyarlama süreçlerinde bu benzerlikten yararlanıldığı ve özellikle aile bağlarının hikâyesinin merkezinde korunarak yerleştirildiği gözlemlenmiştir. Örneğin, her iki dizide de gelin-kaynana ilişkileri, ebeveyn otoritesi ve kuşak çatışmaları ön planda tutulmuştur. Ancak, Bahar dizisinde dünür ilişkileri Türk kültürüne özgü söylemlerle yeniden biçimlendirilmiş ve karakterler daha yerel bir bağlama oturtulmuştur. Bu bağlamda yerleştirme sadece dil veya mekânsal dönüşümle sınırlı kalmamış, kültürel kodlar ve sosyal normlar üzerinden daha derin bir uyarlama gerçekleştirilmiştir.

Her iki yapımda da toplumsal cinsiyet rolleri, tarihsel olarak şekillenmiş ataerkil yapıları yansıtmaktadır. Kadın karakterler çalışkan, özverili ve annelik rolüyle tanımlanırken, özellikle Bahar dizisinde geleneksel kadın rollerinin modern yaşamla çatışması dramatik yapıya yansıtılmıştır. Türk dizilerinde kadınlara kutsal annelik rolü sıklıkla verilmektedir (Yüksel, 1999) ve Bahar dizisi de bu geleneği sürdürmektedir. Bu bilgiler çerçevesinde Kore uyarlamalarının, ülkemiz medya sektöründe daha çok yer edineceği de söylenebilir (Sarı vd., 2020). Erkek karakterlerin kadınlara karşı küçümseyici söylemleri, Türkiye'deki ataerkil değerlerin medya aracılığıyla sürdüğünü gösterir. Doctor Cha dizisinde kadın karakter, ev ve aileyi ön planda tutarken modernleşmeyle birlikte mesleki kimliğini yeniden kazanmaya çalışır. Bahar dizisinde ise kadın karakterin ev ve iş hayatı arasında denge kurma çabası öne çıkar; ancak Türk toplumuna özgü kadınlık idealleri daha belirgindir. Her iki dizide de kadın karakterler zamanla daha bağımsız, mücadeleci bireylere dönüşerek geleneksel cinsiyet rollerinin çözülmeye başladığını göstermektedir.

Glokalizasyon kavramı çerçevesinde her iki dizinin yapısı incelendiğinde, Doctor Cha'nın evrensel temalarının (kadınların güçlenmesi, aile içi çatışmalar, aldatma, mesleki mücadele vb.) Türk kültürel kodlarına uyarlanarak Bahar dizisinde yeniden inşa edildiği görülmektedir. Temel hikâye akışı büyük ölçüde korunmuş; ancak karakterlerin isimleri, sosyal ilişkileri, mekânsal tercihler ve kültürel pratikler yerel değerlere göre yeniden tasarlanmıştır. Örneğin, Kore kültüründe yaygın olan dini ritüellerin, Doctor Cha dizisinde doğal bir parça olarak yer almasına karşın, Bahar dizisinde dini öğelerin daha geri planda bırakıldığı; buna karşın sosyal statü vurgusunun ve aile onurunun daha belirgin hale getirildiği gözlemlenmiştir. Glokalizasyon süreci sayesinde evrensel bir hikâye, yerel

izleyiciye hitap edebilecek kültürel değerlerle donatılarak anlamlı kılınmış; böylece hem yapımın orijinal içeriğine sadık kalınmış hem de yerel izleyiciyle duygusal bağ kurulabilmiştir.

Uyarlama sürecinde, dizinin yerel yayım süresine ve bölüm uzunluklarına bağlı olarak çeşitli dramatik ve mizahi öğeler eklenmiştir. Bahar dizisinde, orijinal metinden farklı olarak yan karakterlerin detaylandırılması, yeni olay örgülerinin eklenmesi ve özellikle duygusal yükü artıracak sahnelerle hikâye zenginleştirilmiştir. Nevra karakterinin sevgilisi tarafından dolandırılması, hastaneye gelen problemli hasta profilleri ve Bahar karakterine âşık olan asistan gibi eklentiler, hem izleyicinin ilgisini sürdürmeyi hedeflemiş hem de uyarlamanın özgünleşmesini sağlamıştır.

Bu çalışma, zaman kısıtlılığı nedeniyle yalnızca aileye bakış ve toplumsal cinsiyet rollerine bakış temalarıyla sınırlandırılmıştır. Bu çerçevede, uyarlama dizide orijinal yapımdan ne gibi farkların bulunduğu ve uyarlama sürecinde kültürel yerelleştirmenin nasıl gerçekleştirildiği sorularına odaklanılmıştır. İleride yapılacak araştırmalarda, bu sınırlılıklar genişletilerek dizilerdeki yan karakterlerin temsil biçimleri de incelenebilir. Böylece, kültürel yerelleştirmenin yalnızca aile yapısında değil, daha geniş toplumsal ilişkiler düzeyinde nasıl işlendiği daha kapsamlı bir şekilde analiz edilebilir. Ayrıca, farklı türdeki uyarlama diziler karşılaştırmalı olarak ele alınarak, yerelleştirme stratejilerinin türler (drama, komedi, polisiye vb.) arası farklılıkları da değerlendirilebilir. Bahar dizisinin henüz final yapmamış olması nedeniyle, gelecekteki bölümler üzerinden yapılacak içerik analizleri de uyarlama sürecinin uzun vadeli dönüşümünü takip etmek açısından önemli bir katkı sağlayacaktır. Bir diğer öneri de, izleyici yorumları, sosyal medya tepkileri ve reyting verileri üzerinden yapılacak nitel ve nicel araştırmalarla, kültürel yerelleştirme stratejilerinin izleyici tarafından nasıl karşılandığının da araştırma alanına dâhil edilebileceğidir. Böylece, sadece metin düzeyinde değil, alımlama düzeyinde de daha bütüncül bir değerlendirme yapılabilir.

Sonuç olarak, Doctor Cha ve Bahar dizileri arasında yapılan karşılaştırma, kültürlerarası uyarlama sürecinde hem benzerliklerin hem de farklılıkların belirleyici olduğunu göstermektedir. Aile yapıları ve toplumsal cinsiyet rolleri açısından iki toplum arasında yapısal benzerliklerin bulunması, uyarlama sürecini kolaylaştırırken; yerel kültürel kodların ve toplumsal beklentilerin etkisiyle anlatı yapısında çeşitli değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Bahar dizisi özelinde yapılan bu analiz, hem küyerelleşme sürecini hem de medya ürünlerinin kültürel temsiller aracılığıyla nasıl yeniden üretildiğini anlamak açısından önemli bulgular sunmaktadır. Dizinin henüz final yapmamış olması, ilerideki bölümlerde yapılacak yeni çözümlemelere kapı aralamaktadır. Bu bağlamda çalışma, hem karşılaştırmalı medya çalışmaları hem de uyarlama stratejileri açısından literatüre katkı sağlayabilecek bir ön çalışma niteliğindedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Yazarların makaleye katkı oranı birinci yazar için %50 ve ikinci yazar için %50'dir.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Adda, J. (2007). *Ekonominin küreselleşmesi*. (S. İnceci, Çev.). (4. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları 818.
- Aksel, S. C. Y. (2011). Yerli dizi serüveninde 37. sezon, S. C. Yağcı, (Ed.). *Beyaz camın yerlileri: dokunaklı öyküler - dokunulmaz gerçeklikler* içinde (ss. 13-52). Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü (ASAGEM). (2010). Türkiye'de Aile Değerleri Araştırması. <https://ekutuphane.aile.gov.tr/media/grlnw1ay/t%C3%BCrkiye-de-aile->

- de%C4%9Ferleri-ara%C5%9Ft%C4%B1rmas%C4%B1.pdf adresinden 11.08.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Asialogy. (2024). *Kore dizileri*. <https://www.asialogy.com/kore-uyarlamasi-turk-dizileri/> adresinden 07.08.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Bayram, Y. (2013). Küreselleşme sürecinde medya sektörünün değişen doğası ve Türk medya sektörüne yansımaları. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 2(3), 234-261.
- Binark, M. (2018). Romantik düşler fabrikası Kore dramalarından Kore hükümetinin kültür politikasına. *Varlık Dergisi*, Ağustos, 85(1331), 75-80.
- Boenstitu. (2024). *Cha (anlamı)*. <https://boenstitu.com/blog/korece-isimler-ve-anlamlari>. adresinden 18.07.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Chalaby, J. K. (2015). Producing TV content in a globalized intellectual property market: the emergence of the international production model. *Journal of Media Business Studies*, 9(3), 19-39. <https://doi.org/10.1080/16522354.2012.11073550>.
- Çakır, M. (2014). *Görsel kültür ve küresel kitle kültürü*, Ankara: Ütopya.
- Çiçek, Z. (2014). *Boşanmanın sosyolojik analizi: Denizli kenti örneği*, Doktora Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Dağtaş, B. (2008). Türkiye'de yaygın televizyonlarda tektipleşme ve diziler: tektipleşmiş bir zenginlik göstergesi olan lüks villaların düşündürdükleri. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (8), 161-185.
- Doğanay, M. M. ve Aktaş, M. K. (2021). Türkiye'de televizyon dizi sektörü. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*. 16 (56), 852-878. <https://doi.org/10.14783/maruoneri.944236>.
- Filmdizihaber. (2024) *İzlenme rekoru kıran diziler*. <http://filmdizihaber.com/kore-dizilerinden-uyarlanan-ve-izlenme-rekoru-kiran-23-turk-dizisi/> adresinden 07.08.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Friedman, T. L. (2000). *The Lexus and the olive tree: Understanding globalization*. Newyork: Farrar, Straus and Giroux.
- Geray, H. (1997). Emperyalizmin yeni masalı: küreselleşme, I. Kansu (Ed.). *İletişim, bilgi toplumu ve küreselleşme içinde* (ss.34-45). Ankara: İmge Kitapevi.
- Gezgin, S. (2005). Küreselleşmenin medya ve toplum üzerindeki etkileri (bölüm II). *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (22), 9-12.
- Gündel, N. (2019). Küresel kültürün Türk televizyonlarına yansımaları: yabancı dizi dramaların yerel uyarlamaları. *The Journal of Academic Social Science*, 77(77), 205-230. DOI: 10.16992/ASOS.14098.
- Gündel, N. (2021). Güney Kore uyarlamalarının bir örneği olarak What Happens to My Family? ve Baba Candır dizilerinin kültürlerarası analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (44), 285-314. <https://doi.org/10.30794/pausbed.784533>.
- Hand. R. J. (2010). It must all change now: Victor Hugo's Lucretia Borgia and adaptation, D. Cutchins, L. Raw, J. M. Welsh, ve J. Welsh (Ed.). in *Redefining adaptation studies*, (pp: 17-29). UK: Scarecrow Press.

- Horton, D. and Wohl, R. R. (1956). Mass communication and para-social interaction: Observations on intimacy at a distance, *Psychiatry*, 19(3), 215-229.
- Internet Movie Database. (2025). *Bahar*. https://www.imdb.com/title/tt31012986/?ref_=ttep_ov_i adresinden 22.07.2025 tarihinde erişilmiştir.
- Internet Movie Database. (2025). *1. Sezon oyuncular ve bölümler*. https://www.imdb.com/title/tt31012986/?ref_=ttep_ov_i adresinden 22.07.2025 tarihinde erişilmiştir.
- İçli, G. (2001). Küreselleşme ve kültür. *CÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 25(2), 163-172.
- Jung, E. (2019). *Türkiyede Kore dizilerinin popüler olmasının nedenleri: uyarlanan Kore dizileri çerçevesinde bir analiz*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kara, A. Z. (2019). *Türkiye’de adaptasyon diziler, yaratıcı emek gücü olarak senaristler ve senaryo süreçleri*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kitzinger, J. (1995). Qualitative research: Introducing focus groups. *Bmj*, 311(7000), 299-302.
- Kvale, S. (1996). *Interviews: An introduction to qualitative research interviewing*. CA: Sage Publications.
- Maral, T. (2023). Dijital gazeteciliğin dönüşümü ve haberin oyunlaştırılması. *Yeni Medya*(14), 39-55. <https://doi.org/10.55609/yenimedya.1264458>.
- Morley, D. ve Robins, K. (1997). *Kimlik mekanları (küresel medya, elektronik ortamlar ve kültürel sınırlar)*. (2. Basım), (E. Zeybekoğlu, Çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Mutlu, E. (1995). *İletişim sözlüğü*. Ankara: Ark Yayınları.
- Naver, (2025). *Uhm Jung-hwa'nın ateşli isyanı*. <https://m.entertain.naver.com/article/109/0004827025> adresinden 22.07.2025 tarihinde erişilmiştir.
- Özdemir, M. (2022). *Uluslararası Medya ve Orta Doğu*. İstanbul: Der Kitabevi.
- Özkent, Y. (2019). Küresel ve yerel kültür ilişkisi bağlamında televizyon dizileri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 11(64), 471-496. <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7456>.
- Pitout, M. (2007). Reception analysis: a qualitative investigation of the parasocial and social dimensions of soap opera viewing. *Communication: South African Journal for Communication Theory and Research*, 24(2), 65-82. <https://doi.org/10.1080/02500169808537891>.
- Robertson, R. (1998). Kültürel görecelik ve küresellik sorunu. Anthony D. King (Ed.). *Kültür, küreselleşme ve dünya sistemi* içinde (ss. 97-121). (G. Seçkin, Ü.H. Yolsal, Çev.). Ankara: Bilim ve Sanat.
- Robertson, R. (2011). Glokalleşme: zaman-mekan ve homojenlik-heterojenlik. *Kaygı*(17), 185-203.
- Sarı, Ü., Akyol, O. ve Ünlü, T. T. (2020). K-Dramaların Türk dramalarına etkisi üzerine bir inceleme. *Turkish Studies-Social Sciences*, 15(2), 349-364. <http://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.40082>.

- Sayın, Ö. (2020). *Aile sosyolojisi*. Ankara: Doğu Batı Yayınları.
- Show Tv. (2024). *Bahar*. <https://www.showtv.com.tr/dizi/tanitim/bahar/2941> adresinden 10.08.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Straubhaar, J. (2003). Choosing national TV: Cultural capital, language, and cultural proximity in Brazil, M. G. Elasmir (Ed). *The Impact of International Television: A Paradigm Shift* içinde (ss. 77-110). New York: Routledge.
- Suiçmez, M. (2018). Oyun olmaktan çıkarak endüstrileşen futbolun televizyonla ilişkisi, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (75), 551-559. DOI : 10.16992/ASOS.14030.
- Televizyon İzleme Araştırmaları Anonim Şirketi (TİAK). (2024). *Televizyon İzleme Ölçümü 2020 Yıllığı*. <https://tiak.com.tr/upload/files/2020yillik.pdf> adresinden 07.08.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Tunç, A. (2010). Her Türk'ün kullandığı tek yerli malı: diziler. *Birikim Sosyalist Kültür Dergisi*, (256/257), 38-47.
- Tüzün Ateşalp, S. (2016). “Nitelikli televizyon”: medya profesyonellerinin perspektifinden Türk televizyon dizilerinde nitelik. *İleti-ş-im*, (25), 9-37. <https://doi.org/10.16878/gsuilet.283029>.
- Tüzün Ateşalp, S. T. ve Sejfula, M. (2022). K-dramalar ve Türkiye’de k-drama izleyicileri üzerine bir inceleme. *Yeni Yüzyıl'da İletişim Çalışmaları*, 1(5), 16-32.
- Vatandaş, C. (2011). Toplumsal cinsiyet ve cinsiyet rollerinin algılanışı. *Istanbul Journal of Sociological Studies*, (35), 29-56.
- Yüksel, A. (1999). Toplumsal cinsiyet olgusu ve Türkiye’deki toplumsal cinsiyet kalıplarının televizyon dizilerindeki yansımaları. *Kurgu Dergisi*, (16), 67-81.
- Wikipedia. (2024). *Bahar (dizi)*. [https://tr.wikipedia.org/wiki/Bahar_\(dizi\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Bahar_(dizi)) adresinden 10.08.2024 tarihinde erişilmiştir.
- Wikipedia. (2024). *Doctor Cha*. https://tr.wikipedia.org/wiki/Doctor_Cha adresinden 10.08.2024 tarihinde erişilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

A notable trend in the television industry in recent years has been the rise of adaptation series influenced by global popular culture. These adaptations allow original productions to reach new audiences across diverse cultural and linguistic contexts. In Türkiye, adaptation series play a significant role in the glocalization process by demonstrating how global media content is reshaped within local cultural frameworks. Glocalization facilitates both the preservation and transformation of cultural identities through the localization of international media products. As living examples of this process, Turkish adaptation series offer valuable insights into the interaction between global and local cultures.

Bahar and Doctor Cha exemplify this trend in Türkiye and South Korea, respectively. Both series maintain the core themes and character structures of the original while incorporating cultural elements specific to their respective societies. However, the adaptation strategies and outcomes of these series reflect the differences in each country's media industry and socio-cultural dynamics. This article provides a comparative analysis of how family structures and gender roles are portrayed in Doctor Cha and Bahar, focusing on the localization process in the Turkish adaptation.

Rather than perceiving globalization and localization as opposing forces, this study views them as intertwined processes that manifest in everyday social life. Media content is subject to transformation and cultural translation as it reaches new audiences, a phenomenon extensively addressed in the literature through the concepts of multilocalization, cultural globalization, and glocalization. Since the 1990s, when domestic TV series production began in Türkiye, audiences have been increasingly exposed to serialized narratives and now demand greater diversity on screen. In response to this demand, producers and broadcasters have sought new, high-rating content that resonates with local viewers. Consequently, format trade has become more common, with original concepts purchased and adapted for the Turkish market.

This adaptation process allows global narratives to be reinterpreted through local cultural values and norms, thereby fostering dialogue and interaction between cultural identities and facilitating a process of transformation. Adaptation series lie at the center of this process, as they reconstruct global stories within local contexts. Korean adaptation dramas, in particular, blend themes that reflect Western influences with deeply rooted Korean cultural values. These similarities have increased Turkish audiences' interest in Korean dramas, contributing to a cultural shift from Western to Eastern narratives and enabling the popularity of Korean adaptations in Türkiye.

Glocalization can thus be defined as a process involving the interaction between global cultural flows and local cultural contexts. It examines how local societies adopt and adapt global media content in ways that preserve and reshape their cultural identities. Türkiye has recently gained attention for its adaptation series, which serve as key examples of how international formats and narratives are localized for Turkish audiences. Today, transnational story exchanges are on the rise, with series produced in one country being adapted for others, transforming them into global cultural products. South Korea and Türkiye share cultural similarities in terms of family structures and gender roles. In both countries, television dramas play a central role in transmitting these values to younger generations, often through stories centered on family and romantic relationships. In this context, Doctor Cha and Bahar are analyzed comparatively in the present study.

Method

This study employs a cross-cultural comparative analysis. Comparative analysis is a methodological approach that identifies similarities and differences between two or more comparable subjects. In this context, television series produced in two culturally distinct countries are analyzed to examine how themes related to family structures, patriarchy, gender roles, and gender equality are

represented. The study focuses on the cultural transition of core narrative elements and their reception in a different cultural setting. It is noteworthy that many structural elements in Doctor Cha reflect family values that closely align with Turkish social norms. The Turkish adaptation Bahar successfully localized these themes by incorporating humor and emotional nuances suitable for Turkish audiences. Both series' characters were compared and analyzed in detail. The study includes only the first 16 episodes of each series. The cross-cultural comparison of Doctor Cha and its Turkish adaptation Bahar forms the methodological framework of this research.

Population and Sample

The population of this study consists of localized adaptations of foreign television series aired on Turkish television. The sample includes the South Korean series Doctor Cha and its Turkish adaptation Bahar, broadcast on Show TV. The analysis is limited to the 16 episodes of Doctor Cha, aired between April 15 and June 4, 2023, and the first 16 episodes of Bahar, aired between February 13 and June 11, 2024. The comparison focuses specifically on family relationships and gender roles as portrayed in both series.

Data Collection and Analysis

All episodes of Doctor Cha and Bahar included in the study were watched in their entirety by the researchers. Bahar was followed weekly on Show TV during its original broadcast season, while Doctor Cha was viewed with Turkish subtitles on Netflix. Following the viewing process, the researchers conducted a comparative thematic analysis based on two main categories: "Family Representations" and "Gender Roles," in line with the multilocalization framework.

Findings and Conclusion

The findings indicate that the adaptation preserved cultural proximity due to the similarities between Korean and Turkish family structures. Since the study primarily focused on familial relationships and gender roles, it was observed that both series present the family as the fundamental unit of society and portray the medical profession as highly respected in both cultures. Gender role representations were also largely similar across both versions. The general plotline and character arcs were consistent, although several modifications were made in the Turkish adaptation to align with domestic production practices.

In Bahar, additional emotional and comedic subplots were introduced to extend the episode count and enhance viewer engagement. These included storylines such as Nevra's romantic deception, tragic patient cases, and humorous interactions involving Bahar's assistant or her son's relationship with Seren. These narrative expansions are in line with Turkish audience expectations and viewing habits.

As one of the first academic studies on these two series, this research contributes preliminary insights into the glocalization of Korean dramas in Türkiye. Since Bahar has not yet reached its final episode, future studies may explore how the adaptation continues to diverge from or align with the original text in subsequent episodes.